

# Stūres pastiprinātāji: kā nodrošināt to darbību

**VITOLDS ŠNEPS,**

tehnisko zinātņu doktors,  
RTU Autotransporta institūta  
docents, sporta meistars -  
speciāli *Manam īpašumam*



Latvijas autobraucēji jau paguvuši aprast ar stūres grozīšanas vieglumu, ko dod stūres pastiprinātāji, ar kuriem aprikooti rietumos ražotie auto. Stūres pastiprinātāja klātbūtne šķiet tik paša-protama, ka daudzi auto īpašnieki aizmirst periodiski kontrolēt eļjas līmeni stūres pastiprinātāja sistēmas eļjas tvertnē.

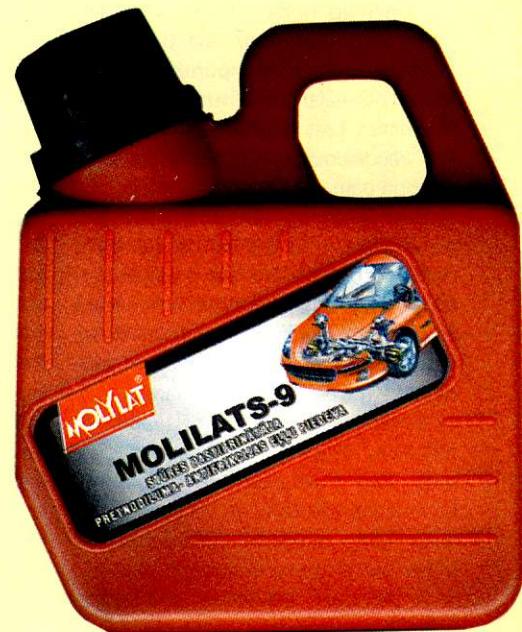
Apgrūtināta stūres grozīšana un čikstošas skānas asa leņķa pagriezienos lēnā ātrumā, ko rada pastiprinātāja piedziņas siksna, var liecināt par siksna spriegojuma valīgumu. To viegli var novērst, attiecīgi regulējot spriegojumu. Bet ir joti svarīgi siksnu nenospriegot par daudz, jo šī pati siksna lielākoties darbina arī dzinēja dzesēšanas sistēmas sūknī, un, nospriegojot siksnu par daudz, sūkņa gultni ātrāk izdilst un pārstāj funkcionēt.

Visnepatikamākā kaitē, kas var piemeklēt stūres pastiprinātāju, pirmām kārtām ir pastiprinātāja sūkņa izdilums, līdz ar to sūkņa nespēja radīt pietiekamu spiedienu, un tāpēc stūre kļūst smagā grozāma.

Otrā vietā ierindojamīgi stūres mehānisma hermetizācijas bojāumi. Šādos gadījumos caur stūres sviru aizsargavalkiem sākas eļjas noplūde, kas, parasti, strauji progresē. Pastiprinātāja bojātā sūkņa nomaiņa pret jaunu, kas maksā ap 70-80 latiem, vai mazlietota sūkņa (tā cena ir ap 50-60 latiem) nesagādā īpašas grūtības. Toties stūres mehānisma nomaiņa pret mazlietotu (tā cena ir 50-60 lati) ir daudz darbi, ietilpīgāka un papildus prasa riteņu geometrijas regulēšanu. Savukārt stūres mehānisma hermetiskuma atjaunošana, nomainot blīvslēgus, ir joti sarežģīts darbs, kam nepieciešamas speciālas ierices. Un pat tādā gadījumā garantēt hermetiskumu nav iespējams.

Prakse apliecinā, ka ar dieniem iepriekšminētajiem bojājumiem visai bieži sastopas «Volkswagen» un «Audi» īpašnieki, kuru braucamīdzekļu noskrējens sasniedzis 200-300 tūkstošus kilometru.

Ko varētu ieteikt, lai nodrošinātu darbības stabilitāti un motoresursa palielinājumu stūres pastiprinātāja sūknim un stūres mehānismam? Visefektīgākais veids - iespējami agrāk speciālās piedevas «Molilat 9» lietošana, kas paredzēta tieši ATF (dekstronu), eļjām, kuras izmanto stūres pastiprinātājos. Šī piedeva satur molibdēna disulfidu, kas ievērojami samazina berzes virsmu nodilumu un nodiluma mikrodaļiņu iekļūšanu cirkulējošajā eļjā. Attiecīgi samazinās arī stūres mehānisma blīvslēgu nodilums, kas lielā mērā atkarīgs no abrazīvo daļiņu daudzuma stūres pastiprinātāja eļjas sistēmā. **Mi**



## Privātsludinājumi

### Aicina darbā

➤ Strādnieces (- kus) siltumnīcās.  
T. 9168801, 9469814.

➤ metinātāju, buldozera DT-75 vadātāju, paligstrādniekus dzelzsbetona cehā. T. 5067596, 9428730.

➤ kokzāģētava lentzāga operatorus, palīgus. Dzivošana uz vietas.  
T. 9334252.

➤ traktoristu, kombainieri,  
paligstrādnieku. T. 5071271,  
9204077.

➤ arhitektu. T. 9570962;  
[info@iprojekts.com](mailto:info@iprojekts.com)

➤ bruģakmens ražotne strādniekus,  
darbs Lēzmanē. T. 9440252.

### Dažādi

Liek jumtus.  
T. 6754648.

Jauna kompānija.  
Atviegloți noteikumi.  
T. 6340055.

Rokam un tirām akas.  
T. 6004943.

Ekskavatora pakalpojumi,  
plānošanas, zemes darbi, grodu  
uzstādišana, māju un angāru  
celtniecība.  
T. 9862632.